

SANNHETEN OM

KOKAIN

Rocks
flake
Sniff
Cola
sno

neitilstoff.org

HVORFOR DETTE HEFTET BLE LAGET

Det snakkes mye om stoff verden over – på gatene, i skolen, på internett og i TV. Noe av det er sant, noe er ikke sant.

Mye av det du hører om stoff kommer fra dem som selger dem. Tidligere narkohandlere har tilstått at de ville ha sagt hva som helst for å få andre til å kjøpe stoffene deres.

Ikke la deg lure. Du har bruk for fakta, for å unngå å bli avhengig av stoff, og til å hjelpe dine venner til fortsatt ikke å være på dem. Det er grunnen til at vi laget dette heftet – til deg.

Det er viktig for oss å høre hva du synes om heftet, så vi ser frem til å høre fra deg. Du kan også gå på nettet på **drugfreeworld.org** og sende oss e-post til **info@drugfreeworld.org**.

HVA ER KOKAIN?

Ordet *kokain* betegner stoffet i pulverform eller i krystallform*. Pulveret blir som regel tynnet ut med inaktive substanser som maismel, talkum og/eller sukker eller andre stoffer som prokain (et lokalt bedøvelsesmiddel av lignende kjemisk beskaffenhet) eller amfetamin av forskjellige typer.

Kokain, som utvinnes av bladene fra kokaplanten, ble opprinnelig utviklet som et smertestillende middel. Stoffet blir som regel sniffet slik at pulveret blir tatt opp i blodet gjennom vevet i nesen. Det kan også tas gjennom munnen eller gnis inn i annet slimhinnevev som gommene.

Misbrukere injiserer det også for at det raskere skal absorberes av kroppen, men det øker kraftig faren for overdose. Å inhalere det som røyk eller damp gjør opptaket raskere med mindre helsesisiko enn injisering.

* I sin krystallform, kalles det crack-kokain.
Se *Sannheten om crack-kokain* i denne serien av hefter.

ET DØDELIG HVITT PULVER

Kokain er et av de skumleste stoffene som finnes. Når en person først har begynt å ta stoffet, har det vist seg å være nesten umulig å komme seg løs både fysisk og psykisk. Fysisk stimulerer stoffet viktige reseptorer (nerveender som sanser forandringer i kroppen) i hjernen som så skaper en euforisk følelse, som brukeren raskt utvikler en toleranse for. Bare sterkere doser og hyppigere bruk kan gi den samme virkningen.

I dag er kokain et verdensomspennende forretningsforetagende med atskillige milliarder dollar i omsetning. Blant brukerne

finner du alle aldersgrupper, yrker og sosiale lag, og du finner skolebarn helt ned til åtteårsalderen.

Kokainmisbruk kan føre til dødsfall på grunn av svikt i åndedrettet, slagtilfelle, hjerneblødninger eller hjertestans. Barn av mødre som er avhengige av stoffet blir født som avhengige. Mange fødes med misdannelser og en hel rekke andre problemer.

På tross av disse farene fortsetter bruken av kokain å stige — høyst sannsynlig fordi brukere har så vanskelig med å snu når de første skrittene ned den mørke veien mot avhengighet er tatt.

GATENAVN:

Kokain har en mengde gatenavn.

De vanligste er:

- Aunt Nora
- Ball
- Bernice
- Blow
- C
- Coke
- Cola
- Dust
- Flake
- Mojo
- Nose Candy
- Paradise
- Sneeze
- Sniff
- Snø
- Toot
- White

Du tror at kokain vil forbedre dine oppfattelsesevner, at det vil tillate deg å overgå deg selv, at du vil være i stand til å kontrollere ting. Det er noe forbannet sludder. Etter en tid betaler du ikke dine regninger lenger, du vasker deg ikke lenger, du oppgir dine venner, **DIN FAMILIE. DU VIL BLI FORSVARSLØS OG ALENE.**» – Nigel

INTERNASJONALE STATISTIKKER

Kokain er det nest mest omsatte ulovlige stoff i verden. De nyeste statistikkene viser at internasjonale beslag av kokain fortsatt har steget og nå samlet er på 756 tonn, med de største mengder beslaglagt i Sør-Amerika, etterfulgt av Nord-Amerika.

Ifølge Det europeiske senter for overvåkning av narko og stoffavhengighet, er kokain også det nest mest alminnelige, ulovlig brukte stoff i Europa. Blant unge mennesker (15 til 34 år), har cirka 7,5 millioner brukt kokain minst én gang i sitt liv, 3,5 millioner i løpet av det

siste året og 1,5 millioner i løpet av den siste måneden.

I Norge har litt over 4 prosent av unge mennesker (15 til 34 år) forsøkt kokain, og like under 2 prosent brukte det siste året, i henhold til årsrapporten 2008 fra Det europeiske senter for overvåkning av narko og stoffavhengighet. Antall beslag av kokain var det høyeste noen gang i 2006.

I USA rapporterer Den nasjonale



**Under-
søkelser
viser at
grovt sett
halvparten
av europeiske
danseklubb-
kunder har
vært høye
på kokain.**

undersøkelsen om stoff og helse fra 2006, at 35,3 millioner amerikanere fra 12 år og eldre, har brukt kokain. Blant unge voksne i alderen 18 til 25, det siste året, var andelen 6,9 %.

I USA fortsetter kokain med å være det hyppigst nevnte ulovlige stoffet, meldt til Stoffmisbruks advarsels nettverket ved sykehusenes nødhjelps-avdelinger. Det var 448 481 besøk på legevakter som involverte kokain, som ble rapportert i 2005.

Vennen min var på stoff i fire år, i tre av disse på tunge stoff som kokain, LSD, morfin og en rekke anti-depressiva og smertestillende midler. Faktisk alt han kunne få tak i. Han klagde hele tiden over **FRYKTELIGE SMERTER I KROPPEN OG DET BLE BARE VERRE OG VERRE** til han endelig gikk til legen.

Legen fortalte ham at han ikke kunne hjelpe ham og at han ikke ville leve stort lenger pga. forfallet i kroppen. Bare noen dager senere var han død. >> – Dwayne

HVORFOR ER KOKAIN SÅ VOLDSOMT VANEDANNENDE?

Nest etter metamfetamin* skaper kokain den største psykologiske avhengigheten av alle stoffer. Det stimulerer sentrale nytelsessentre i hjernen og forårsaker ekstremt forøket eufori.

En toleranse overfor kokain utvikles raskt – stoffmisbrukeren mislykkes snart i å oppnå det samme høydepunktet opplevd tidligere, fra den samme mengden kokain.

DØDELIG KOMBINASJON AV STOFFER
Kokain tas noen ganger med andre stoffer, inklusive beroligende midler, amfetamin†, marijuana og heroin. Slike kombinasjoner forøker i høy grad faren med å bruke kokain. I tillegg til likheten i utviklingen av en vane med to stoffer, kan man lett skape en blanding av narkotika som viser seg å være dødbringende.

* metamfetamin: Et ytterst vanedannende stimulerende middel som stimulerer sentralnervesystemet (hjerne og ryggmarg).

† amfetamin: Et stoff som stimulerer sentralnervesystemet, ofte kalt «speed».



Jeg hadde ikke mer fremtid. Jeg så ikke hvordan jeg kunne unnslippe min kokainavhengighet. Jeg var fortapt. Jeg «eksplooderte» og var ute av stand til å holde meg selv vekk fra å fortsette mot et alvorlig kokainmisbruk. **JEG HADDE HALLUSINASJONER OM AT INSEKTER KRAVLET UNDER HUDEN MIN.** Jeg følte dem hver gang jeg tog et skudd og skrapte meg opp med sprøyten, inntil jeg begynte å blø for å få dem til å gå vekk. Jeg blødde engang så kraftig av det, at jeg ble bragt til sykehuset. >

– Susan



VIRKNINGENE AV KOKAIN

HVILKE KORTTIDSVIRKNINGER HAR KOKAIN?

Kokain gjør én kanon høy i en kort periode, men like etter skjer det stikk motsatte – man blir dypt deprimert, irritabel og har bare trang til mer stoff. Folk, som tar det ofte, spiser og sover ikke ordentlig. De kan få kraftig økt hjerterytme, muskelkramper og krampetrekninger. Stoffet kan få folk til å føle seg paranoide*, sinte, fiendtlige og redde – selv når de ikke er påvirket.

Likegyldig hvor mye av stoffet man tar, eller hvor ofte man tar det, øker kokain risikoen for at brukeren kan få et hjerteanfall, et slagtilfelle eller

problemer med pusten, som alle kan føre døden med seg.

HVILKE LANGTIDSVIRKNINGER HAR KOKAIN?

Uttrykket «dope fiend» eller «dop-djevel» ble opprinnelig lagd for mange år siden for å beskrive de negative bivirkninger av konstant kokainbruk. Etterhånden som man venner seg til stoffet, blir det nødvendig å ta større og større mengder for å få den samme rusen. Daglig bruk gjennom lengre tid gir søvnforstyrrelser og appetittløshet. Man kan bli sinnssyk og begynne å få hallusinasjoner.

Da kokain påvirker måten hjernen omdanner kjemiske stoffer på, har man behov for mer og mer av stoffet bare for å føle seg

* paranoid: mistenksom, mistroisk eller redd for andre mennesker.



normal. Folk som blir avhengige av kokain, mister interessen for andre ting i tilværelsen (noe som skjer, nesten likegyldig, hvilket stoff man tar).

Når man ikke har noe stoff, gir det så alvorlige nedturer, at man kan finne på nesten alt for å få fatt i det – selv å drepe et annet menneske.

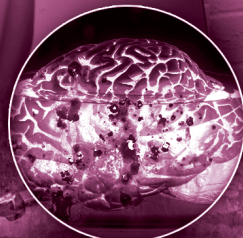
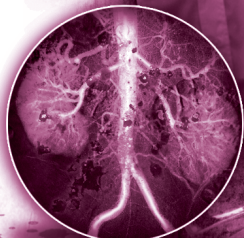
Og hvis man ikke kan få fatt i noe kokain, kan depresjonen bli så voldsom, at den kan drive en til selvmord.

Rør ikke kokain. Jeg tilbrakte to år i fengsel på grunn av det stoffet. OG DA JEG KOM UT, VAR LIVET SÅ VANSKELIG AT JEG BEGYNTE Å TA STOFF IGJEN. Jeg kjenner 10 jenter som ble prostituerte på grunn av kokain. Det er langt mer degraderende enn vi tror. Når man holder på med det, innser man ikke i hvilken grad det ødelegger oss.»

– Shawne

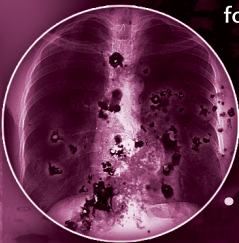
KORTTIDSVIRKNINGER

- Appetitten forsvinner
- Økt puls, høyt blodtrykk, økt kroppstemperatur
- Trange blodårer i armer og ben
- Raskere pust
- Utvidede pupiller
- Forstyrret sovemønster
- Kvalme
- Hyperstimulering
- Bisarr og noen ganger voldelig atferd
- Hallusinasjoner, sterk uro, irritabilitet
- Berøringshallusinasjoner som skaper illusjonen at insekter graver under huden
- Intens eufori
- Engstelse og paranoia
- Depresjon
- Intens trang til å ta stoff
- Panikk og psykoser
- Store doser (til og med bare én gang) kan føre til kramper, anfall og plutselig død



LANGTIDSVIRKNINGER

- Blodkarene i hjertet og hjernen blir permanent skadet
- Høyt blodtrykk, som fører til hjerteanfall, slag og død
- Skader på lever, nyrer og lunger
- Ødeleggelse av vev i nesen hvis stoffet sniffes
- Lungesvikt når stoffet røykes
- Smittsomme sykdommer og byller dersom man injiserer stoffet
- Feilernæring, vekttap
- Alvorlig forfall i tannhelsen
- Hallusinasjoner når det gjelder lyder og berøringsfølelser
 - Seksuell funksjonsforstyrrelse, skade på forplantningsevnen og tap av fruktbarhet (for både menn og kvinner)
 - Desorientering, apati, forvirret utmattelse
 - Irritabilitet og humørforstyrrelser
 - Økt forekomst av risikabel atferd
 - Delirium eller psykose
 - Alvorlig depresjon
 - Toleranse og avhengighet (til og med etter kun en gangs bruk)



BARN: DE MEST USKYLDIGE OFRENE FOR KOKAIN

Man hører ofte uttalelsen: «Ja, jeg tar narkotika, men det er min sak!» Men stoffbruk har alltid sine uskyldige ofre, fra de som blir utsatt for misbrukeren når han desperat forsøker å finansiere misbruket, til de som dør i trafikkulykker forårsaket av sjåførere som går på stoff.

De mest tragiske kokainofrene er babyer født av mødre som har brukt stoffet under svangerskapet. Bare i USA blir det hvert år født titusener av barn som har vært utsatt for kokain gjennom moren. De som ikke blir avhengige blir ofte plaget av forskjellige fysiske problemer som for tidlig fødsel, lav

fødselsvekt, hemmet vekst, fødselsdefekter og skader på hjerne og nervesystem.

Det er 20 ganger mer sannsynlig at nyfødte barn som har for lav vekt ved fødselen, dør den første måneden etter fødselen, sammenlignet med barn med normal vekt. Det er også større risiko for at disse barna med for lav vekt vil lide av handicap som mental tilbakeståenhet og cerebral parese.

Virkningene som denne menneskelige tragedien har på samfunnet er ennå ikke blitt fullstendig kartlagt.

KOKAIN: EN KORT HISTORIE

Koka er et av de eldste, kraftigste og farligste stimulerende midlene av naturlig opprinnelse. Tretusen år før Kristi fødsel, tygget oldtidens inkaer i Andesfjellene kokablader for å få hjertene og pusten til å gå fortere for å oppveie virkningene av å leve i tynn fjelluft.

Innfødte peruanere tygget kokablader bare under religiøse seremonier. Dette tabuet ble brutt da spanske soldater invaderte Peru i 1532. Indianere som var tvangsarbeidere i spanske sølvminer fikk stadige forsyninger av kokablader fordi det gjorde det lettere å kontrollere og utnytte dem. Det gjorde dem også sløve og ute av stand til å konsentrere seg og førte til en tidlig død.

Det som begynte som en religiøs tradisjon i Andesfjellene, er blitt til et misbruk over hele verden.



Kokain ble første gang fremstilt (utvunnet fra kokabladene) i 1859 av den tyske kjemikeren Albert Niemann. Men det var først i 1880-årene at det begynte å bli populært i legekretser.

Den østerrikske psykoanalytikeren Sigmund Freud, som brukte stoffet selv, var den første til å reklamere bredt for kokain som et middel mot depresjon og impotens.

I 1884 publiserte han artikkelen «Über Coca» (Om kokain) som priste «fordelene» ved kokain, og kalte det et «magisk» stoff.

Freud var imidlertid ikke en objektiv observatør. Han brukte kokain regelmessig, foreskrev det for sin kjæreste og sin beste venn og anbefalte allmenn bruk av det.

Selv om han hadde merket, at kokain førte til «fysisk og moralsk forfall», fortsatte Freud med å anbefale kokain til sine nære venner, og en av dem endte med å lide av paranoide hallusinasjoner med «hvite slanger som krøp over huden på ham».

Freud mente også, at «det skulle mye til for at kokain ble giftig for mennesker, og at det ikke syntes å være noen dødelig dose». Stikk i strid med denne overbevisningen døde en av Freuds pasienter av en høy dose han hadde ordinert.

Stoffets popularitet økte ytterligere i 1886 da John Pemberton brukte kokablader som ingrediens i sin nye leskedrikk, Coca Cola. Omkring århundreskiftet ble Coca Cola enormt populær pga. sin euforiserende og oppkvikkende virkning.

Fra 1850-tallet til begynnelsen av 1900-tallet ble eliksirer, forskjellige oppkvikkende drikker og viner iblandet kokain og opium brukt av svært mange fra alle sosiale klasser.

Kjente personer reklamerte for de «mirakuløse» virkningene av kokaindrikker og eliksirer — blant dem Thomas Edison og skuespillerinnen Sarah Bernhardt. Stoffet ble en viktig faktor innen stumfilmindustrien, og meldingene fra Hollywood som reklamerte for stoffet, påvirket millioner av mennesker.

Økt bruk av stoffet gjorde problemene det skapte mye tydeligere, noe som førte til et allment krav om å forby sosial bruk av kokain. Press fra offentligheten tvang Coca Colaselskapet til å fjerne kokainen fra leskedrikken i 1903.

I 1905 var det blitt populært å sniffe kokain og i de neste fem årene hadde sykehus og medisinsk litteratur begynt å rapportere om tilfeller av ødelagte neser som resultat fra bruk av dette stoffet.

I 1912 rapporterte USAs regjering om 5000 dødsfall på ett år relatert til kokain, og i 1922 ble stoffet forbudt.

På 1970-tallet ble kokain det moteriktige nye stoffet for forretningsmenn og personer i underholdningsbransjen. Det så ut til å være et perfekt hjelpemiddel hvis man ville gjøre rask karriere. Det «ga energi» og hjalp folk å fortsette å være «oppe».

På noen amerikanske universiteter er prosentdelen av studenter som eksperimenterte med kokain steget til det tidobbelte mellom 1970 og 1980.

I slutten av 1970-årene begynte colombianske narkosmugglere å opprette et omfattende nettverk til å smugle kokain inn i USA.

Tradisjonelt sett var kokain den rike manns stoff, på grunn av den store utgiften ved en kokainvane. Sist i 1980-årene ansås kokain ikke lenger for å være de velståendes stoff. På det tidspunktet hadde det ry for å være

Amerikas farligste og mest vanedannende stoff, som var forbundet med fattigdom, kriminalitet og død.

I begynnelsen av 1990-årene produserte og eksporterte de colombianske narkokartellene 500 til 800 tonn kokain om året, ikke bare til USA, men også til Europa og Asia. De store kartellene ble splittet av etterretningstjenester midt i 1990-årene, men de ble erstattet av mindre grupper — med mer enn 300 kjente, aktive narkosmuglende organisasjoner i Colombia i dag.

Fra 2008 av, var kokain blitt det nest mest transporterte ulovlige stoff i verden.

HVA LANGEREN VIL FORTELLE DEG

Når ungdommer ble spurt for å finne ut hvorfor de startet med å bruke stoff i første omgang, svarte 55 % at det var på grunn av press fra deres venner. De ønsket å være kule og populære. Langerne vet dette.

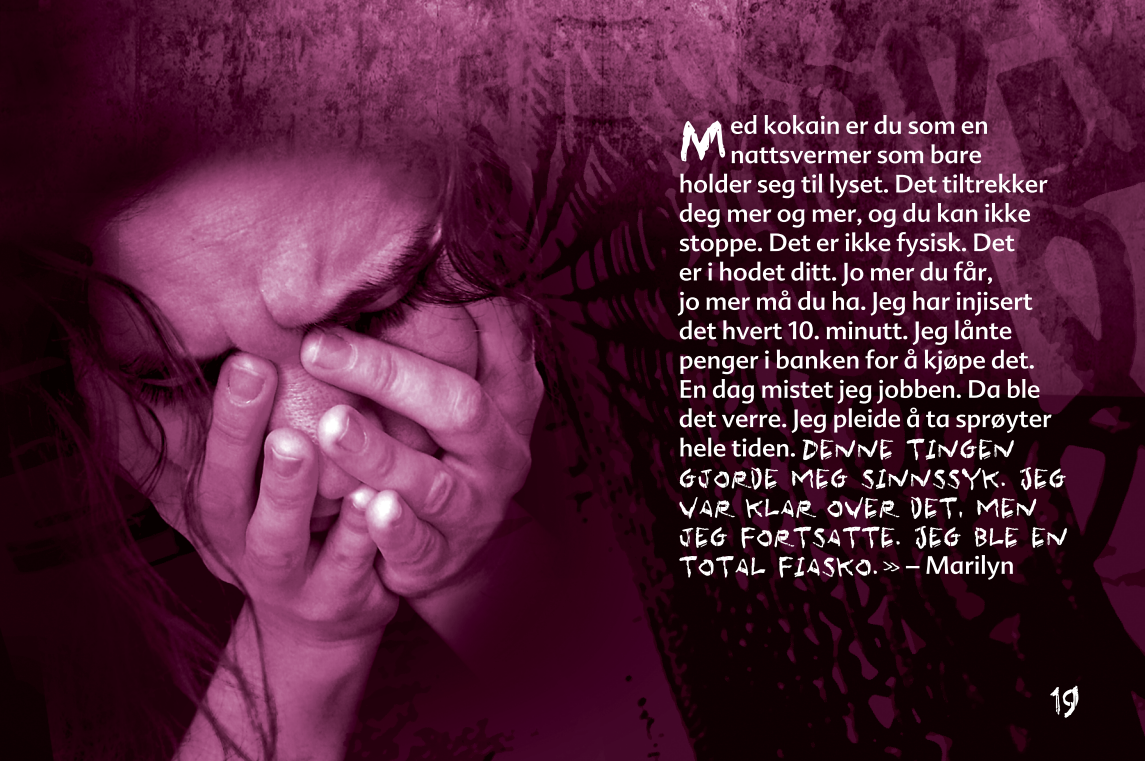
De vil nærme seg deg som en venn og tilby å «hjelp deg igjennom» med «noe som bringer deg opp». Stoffet vil «hjelp deg til å passe inn» eller «få deg til å føle deg kul».

Langere av stoff, motivert av profitten de

gjør, vi si alt mulig for å få deg til å kjøpe stoffet deres. De vil fortelle deg at «kokain vil gjøre livet ditt til en fest».

De bryr seg ikke om stoffene ruinerer livet ditt så lenge de får betalt. Alt de bryr seg om er penger. Tidligere langere har innrømmet at de så på sine kjøpere som «bønder i et sjakkspill».

Få tak i fakta om stoff. Ta dine egne beslutninger.



Med kokain er du som en
nattsvermer som bare
holder seg til lyset. Det tiltrekker
deg mer og mer, og du kan ikke
stoppe. Det er ikke fysisk. Det
er i hodet ditt. Jo mer du får,
jo mer må du ha. Jeg har injisert
det hvert 10. minutt. Jeg lånte
penger i banken for å kjøpe det.
En dag mistet jeg jobben. Da ble
det verre. Jeg pleide å ta sprøyter
hele tiden. **DENNE TINGEN
GJORDE MEG SINNSSYK. JEG
VAR KLAR OVER DET, MEN
JEG FORTSATTE. JEG BLE EN
TOTAL FIASKO.** » – Marilyn

Sannheten om stoff

Stoff er grunnleggende sett gift. Hvor mye som tas avgjør virkningen.

En liten mengde virker stimulerende (øker aktivitet). En større mengde virker som et beroligende middel (undertrykker aktivitet). En enda større mengde virker som en gift og kan ta livet av en.

Dette er sant for ethvert stoff. Bare mengden som trengs for å oppnå den ønskede virkningen varierer.

Men mange stoff har enda en ulempe: de påvirker sinnet direkte. Dette kan forvrengte brukerens oppfatning av hva som skjer rundt ham. Som et

resultat kan en persons handlinger virke merkelige, ufornuftige, upassende og til og med destruktive.

Stoff avskjærer alle følelser, de ønskelige så vel som de uønskede. Så, mens det gir hjelp med lettelse av smerte for en kort tid, utsletter det evne, årvåkenhet og gjør ens evne til å tenke uklar.

Medisiner er stoff som har til hensikt å øke eller senke hastigheten, eller forandre noe med hvordan kroppen din virker og få den til å fungere bedre. Noen ganger er de nødvendige. Men de er fortsatt stoff: De fungerer som stimulans eller beroligende, og for mye kan ta livet av deg. Så om du ikke bruker medisiner slik de er ment å brukes, kan de være like farlige som illegale stoff.

**Det virkelige svaret er å få
faktaene og ikke ta stoff
i første omgang.**



HVORFOR BRUKER FOLK STOFF?

Folk bruker stoff fordi de ønsker å endre noe i sine liv.

Her er noen av grunnene unge mennesker har oppgitt for å ta stoff:

- For å passe inn
- For å slippe vekk eller slappe av
- For å ikke kjede seg
- For å se voksne ut
- For å gjøre opprør
- For å eksperimentere

De tror stoff er en løsning. Men med tiden blir stoffet til problemet.

Skjønt det kan være vanskelig å se ens problemer i øynene, er følgene av å bruke stoff alltid verre enn det problemet man prøver å løse med dem. Det virkelige svaret er å få faktaene og ikke ta stoff i første omgang.



REFERANSER

European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, «State of the Drug Problem in Europe, 2008»

US Drug Enforcement Agency Fact Sheet on Cocaine

National Institute on Drug Abuse: «NIDA Info Facts: Crack and Cocaine», april 2008

United Nations Office on Drugs and Crime, Drug Report 2008

«Cocaine Facts and Figures», Office of National Drug Control Policy, 2008

«Monitoring the Future: National Results on Adolescent Drug Use Overview of Key Findings 2007», National Institute on Drug Abuse

Landsdekkende rapport 2007 (2006-data) til Det europeiske senter for overvåking av narkotika og narkotikamisbruk, Norge

BILDER:
Side 2, 8: Corbis; side 16: Freud Museum Fotografibiblioteket.

Millioner av hefter som dette er blitt delt ut på 22 språk verden over. Når det kommer nye stoff på gaten, og mer informasjon om deres virkninger blir kjent, blir heftene oppdatert og det blir lagd nye.

Heftene blir utgitt av Foundation for a Drug- Free World (Stiftelsen for en stoffri verden), en ikke-religiøs allmenntilgjengelig organisasjon med hovedkontor i Los Angeles, California.

Foreningen fremstiller undervisningsmaterialer og gir råd og koordinerer et internasjonalt nettverk til forebyggelse av stoff. Nettverket arbeider med unge, foreldre, lærere, frivillige organisasjoner og offentlige myndigheter – enhver med interesse i å hjelpe mennesker til et liv uten stoffmisbruk.

VIKTIGE FAKTA

Dette hefte er et i en hel serie av hefter, som inneholder fakta om marihuana, alkohol, ecstasy, kokain, crack-kokain, crystal meth og metamfetaminer, sniftestoffer, heroin, LSD og misbruk av reseptpliktige legemidler. Ved bruk av denne informasjonen kan leseren beslutte seg til å leve et liv uten stoff.

For ytterligere informasjon eller flere eksemplarer av dette eller andre hefter i denne serien, kontakt:



Internasjonal adresse:

Foundation for a Drug-Free World
1626 North Wilcox Avenue, #1297
Los Angeles, CA 90028, USA

drugfreeworld.org
info@drugfreeworld.org
(001) 818 9525260

Adresse i Norge:

Si nei til stoff, si ja til livet
Postboks 156 Grefsen
0409 Oslo
neitilstoff.org
info@neitilstoff.org